E I N D R O N D E

N A T I O N A L E

A A R D R I J K S K U N D E

O L Y M P I A D E 2014

BRONNEN

V O O R T G E Z E T T O N D E R W I J S

AARDRIJKSKUNDE OLYMPIADE

E I N D R O N D E 2 0 1 4

aardrijkskunde olympiade

slo

CITO

Geo Media & Design
hasdenbosch

Bronnenboekje

Eindronde Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2014

Bronnenboekje

Eindronde Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2014

Inhoud **pagina**

Bronnen bij **A** Goool……Brazil! 3

Bronnen bij **B** Migratiestromen 4

Bronnen bij **C** Piraten in de Hoorn van Afrika 5

Bronnen bij **D** De wolf komt naar Nederland! 6

Bronnen bij **E** Gronings aardgas: vloek of zegen? 8

Opgave A Goool……Brazil!

Bron 1: Speelsteden van het wereldkampioenschap voetbal 2014

Bron: www.driverabroad.com

Bron 2: Militaire inzet in Rio de Janeiro in 2014

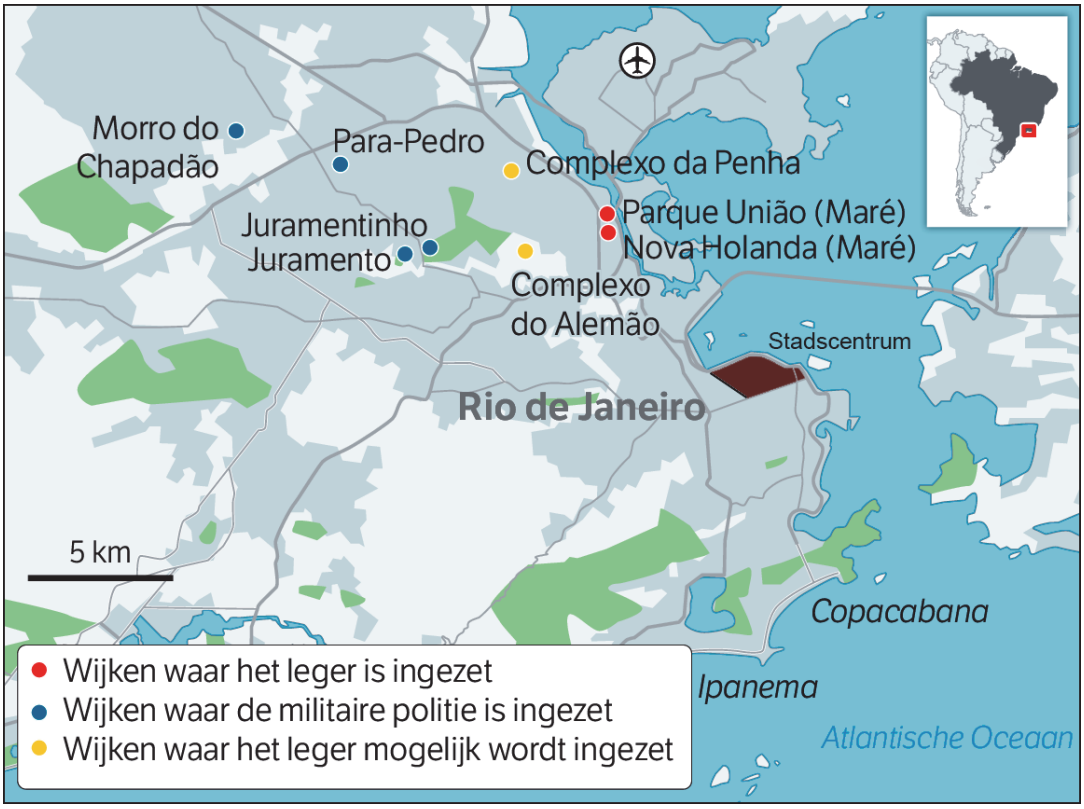

Bron: NRC, 25 maart 2014

Opgave B Migratiestromen

Bron 1: Surplace: migratie neemt niet toe.

In weerwil van de publieke perceptie neemt migratie wereldwijd al ruim twintig jaar niet toe. De Brit Guy Abel en de Duitser Nikola Sander publiceerden dit in het voorjaar van 2014 in het wetenschappelijke tijdschrift Science. Het tweetal heeft zich jarenlang gebogen over de migratiedata van 196 landen tussen 1990 en 2010. De migratiepiek van de twee onderzochte decennia ligt in de vroege jaren negentig, constateerden de onderzoekers. De grootste migratiestromen vinden plaats binnen Afrika, van Zuid- en Zuidoost-Azië naar de golfstaten (West-Azië) en van Latijns-Amerika naar Noord-Amerika. Tussen 2005 en 2010 migreerden meer Indiërs (700.000) en Chinezen (800.000) naar de Verenigde Staten dan er Afrikanen ten zuiden van de Sahara naar Europa trokken (1.200.000). Die kwamen overigens zelden in Nederland terecht. Ook zijn dit niet de mensen die wij bootvluchtelingen zijn gaan noemen. De grote groepen migranten gaan via andere, legale routes: arbeids- of studievisa en familievorming of -hereniging.

Bron: De Volkskrant, 29 maart 2014

Bron 2: Migratiestromen

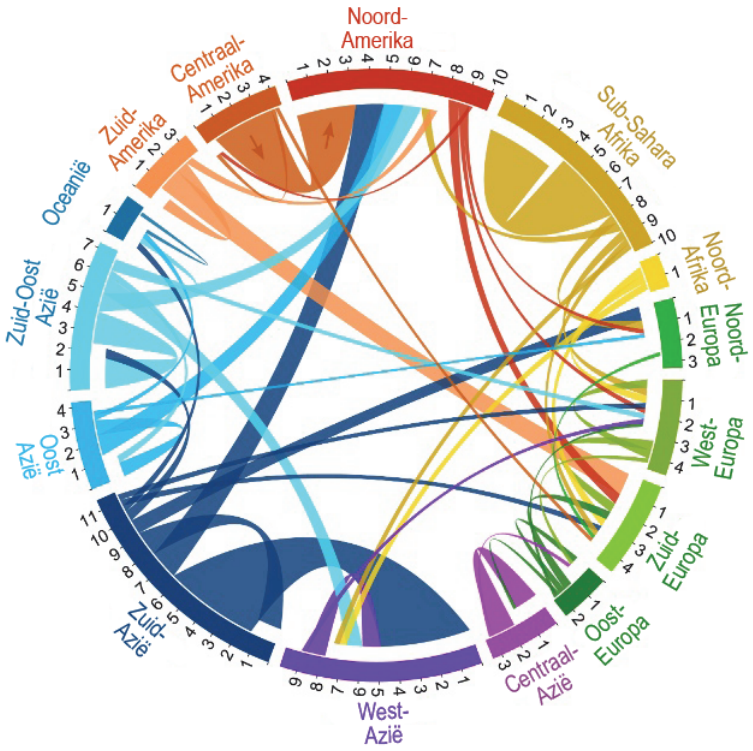

Bron: www.wetenschap24.nl

Opgave C Piraterij in de Hoorn van Afrika

Bron 1: Captain Phillips

De afgelopen tien jaar haalden ze vaak het nieuws, de piraten rond de Hoorn van Afrika die met kleine bootjes en ladders grote vrachtschepen proberen te kapen. Het gebied dat de Somalische piraten bestrijken is immens. Alleen de Golf van Aden heeft al de oppervlakte van Frankrijk. Het bestrijden van de piraterij in de Somalische wateren is dan ook een bijna onmogelijke taak. Bovendien is het voor marineschepen moeilijk om piraten te herkennen. Vissers, handelaars, smokkelaars en piraten varen in vergelijkbare bootjes door het gebied. Het gaat de piraten, vrijwel allemaal jonge mannen die zijn opgegroeid in een omgeving van geweld en wetteloosheid, niet om de buit. Ze kapen een schip om te kunnen onderhandelen met de rederij over een losprijs.
Met name in 2008 en 2009 vonden veel kapingen plaats. In 2008 alleen al 111 aanvallen, waarvan 42 geslaagde kapingen. Reden genoeg voor allerlei landen om marineschepen naar de westelijke Indische Oceaan te sturen. De piraterij nam daarna af, maar haalde in het voorjaar van 2014 toch weer het nieuws door de film Captain Phillips, waarin de Somalische piraterij centraal staat.

Bron: Cito - vrij naar Somalische Piraterij: storm in de Hoorn, K. Homan & S. Kamerling, Clingendael, 2010

Bron 2: Aanvallen van schepen door Somalische piraten tussen 2005 en 2011

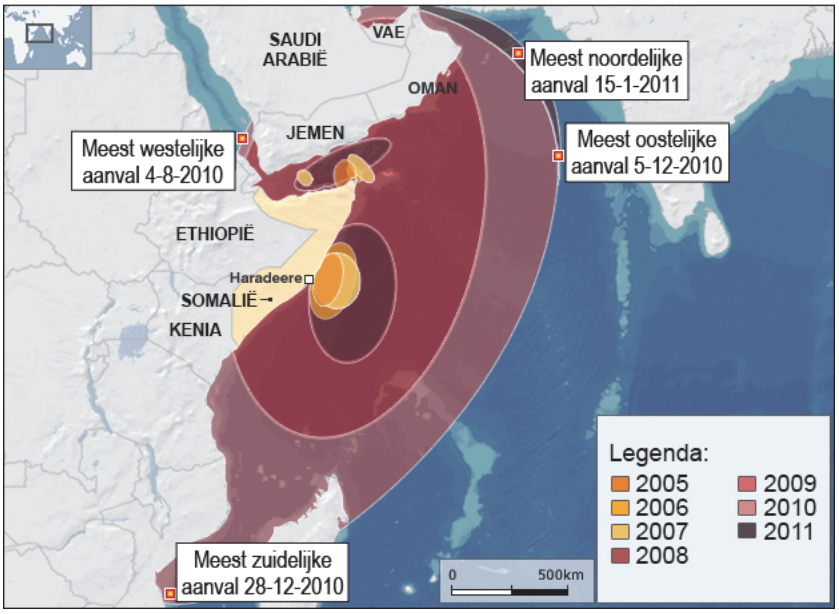

Bron: http://news.bbcimg.co.uk/media/images/50962000/gif/_50962884_somalia1_attacks.gif

Opgave D De wolf komt naar Nederland !

Bron 1: De wolf komt eraan!

Lang heeft de wolf in West-Europa een slechte reputatie gehad. De exemplaren die respectievelijk Roodkapje en zes van de zeven geitjes opaten hebben het imago van de wolf geen goed gedaan. Toch hebben wolven en mensen in West-Europa vele eeuwen naast elkaar geleefd. Tot diep in de negentiende eeuw kwam de wolf ook in Nederland voor. Bijna 150 jaar nadat de laatste wolf in Nederland werd afgeschoten wordt druk gespeculeerd over de terugkeer van de wolf. Dat is niet zo vreemd want in Duitsland is de wolf aan een opmars bezig. Er bevindt zich een roedel wolven op zo'n 200 kilometer van de Nederlandse grens. Ook vanuit Italië en Frankrijk rukt de wolf op. Het lijkt een kwestie van tijd voor de wolf in Nederland is teruggekeerd. In 2011 werden al melding gemaakt van een wolf in de buurt van Duiven (Gelderland). In 2013 werd een dode wolf gevonden in de Noordoostpolder. Deze bleek daar bij wijze van grap te zijn neergelegd. In maart en april van dit jaar werd vlak over de grens bij Meppen en Nordhorn meerdere keren een wolf gesignaleerd.

Na 150 jaar zijn we wel verleerd om te leven met dit intelligente roofdier in onze omgeving. Welke lessen kunnen we leren van Europese landen waar de wolf al langer in aantal groeit? Is Nederland klaar voor de komst van de wolf?

Bron: Cito

Bron 2: De opmars van de wolf in Europa

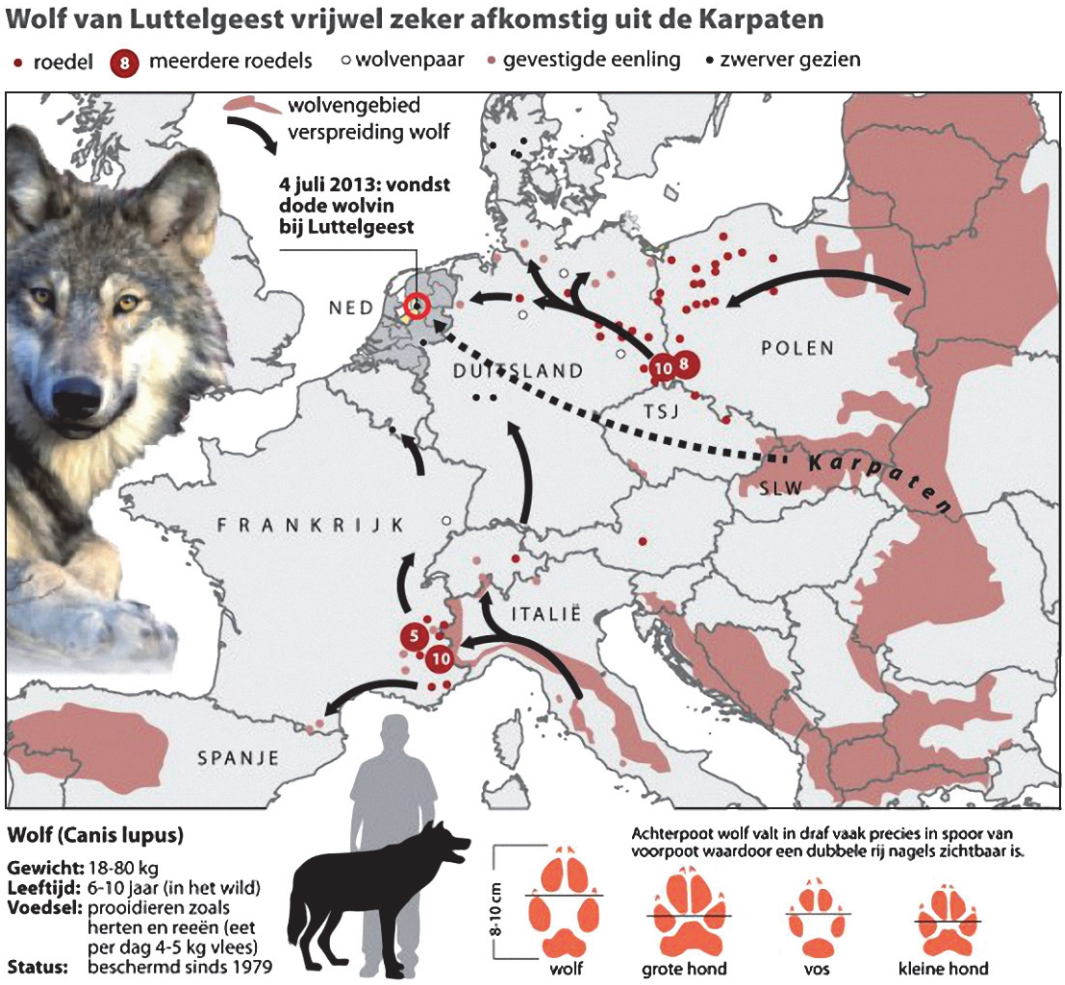

Bron: NRC, 7 augustus 2013, infographic ANP

Opgave E Gronings aardgas: vloek of zegen?

Bron 1: Gronings aardgas zet bewoners in de kou

De ontdekking van het gas in Slochteren in 1959 leidde aanvankelijk tot euforie én productie. Het gasveld in Slochteren is niet alleen belangrijk om onze energievoorziening zeker te stellen, de baten uit het aardgas zijn ook enorm. Door de gaswinning en de verschuivingen langs de breuken is de bodem in het noordoosten van Groningen al meerdere decimeters gedaald. Dit betekent stevig doorpompen. Grofweg moet er nu al net zo veel water worden weggepompt als er door de Gelderse IJssel stroomt. Bovendien wordt het steeds spannender: een kleine scheur in de dijk van het Eemskanaal en het alsmaar diepere soepbord loopt vol.
Het is een flink politiek dilemma. Met zekerheid (veel) inkomsten mislopen of het risico nemen dat ruim 30.000 mensen meer en zwaardere aardbevingen gaan meemaken? Met iedere nieuwe beving in de komende periode zal de druk op Den Haag toenemen en de onrust onder de bewoners van Groningen gevoed worden.

Bron: B. Andeweg in Geografie, april 2013

Bron 2: Dwarsdoorsnede door het aardgasveld in Groningen

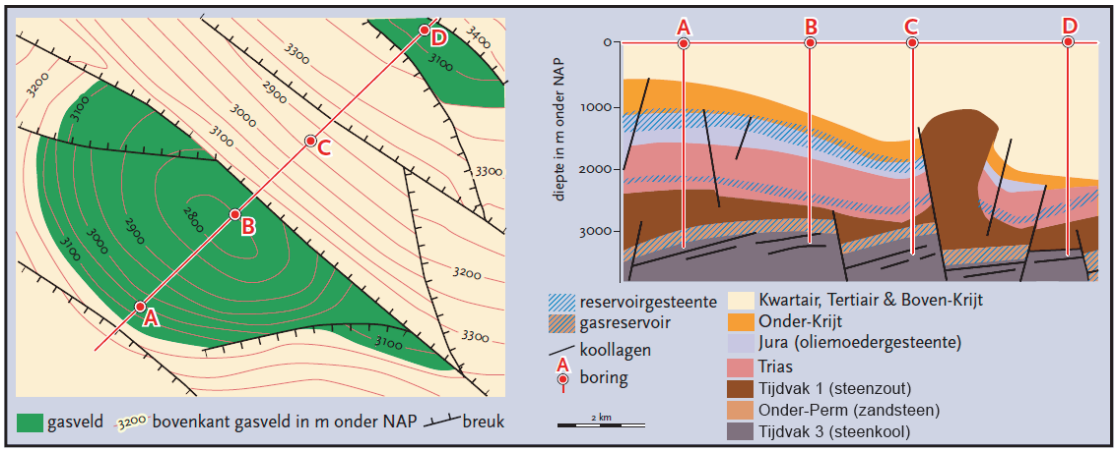

Bron: B. Andeweg in Geografie, april 2013

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Ben jij wereldwijs?
En wil je jongeren iets leren?

Zet de wereld dan echt op de kaart
en word leraar Aardrijkskunde!

Bezoek de OPEN DAG/AVOND
Zaterdag 16 april 2011 van 10.00 – 15.00 uur
Woensdag 29 juni 2011 van 18.00 – 21.00 uur

Laat je informeren en inspireren door de verhalen
van onze studenten op **www.leraarworden.com**

Instituut voor Leraar en School
Heyendaalseweg 141 in Nijmegen

KOM NAAR DE HAN!

HAN www.ils.han.nl

rijksuniversiteit groningen / faculteit ruimtelijke wetenschappen

Unie van Waterschappen

ONDERZOEKSRAAD VOOR NATUUR, MILIEU EN RUIMTE
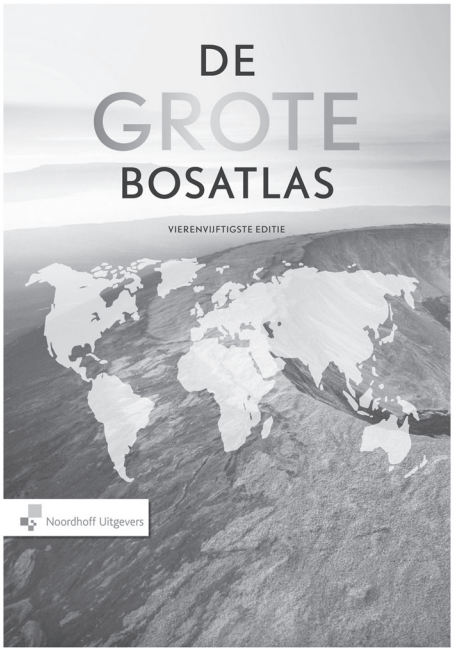
KNAG